

UCHWAŁA Nr VII/45/2019

RADY GMINY BURZENIN

z dnia 28 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie za rok 2018**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 506) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1390) **Rada Gminy Burzenin** uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie za rok 2018 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Burzenin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 4. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynku Urzędu Gminy Burzenin oraz poprzez zamieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Burzenin.

Przewodniczący Rady
Margorzata Płocińska
Margorzata Płocińska

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA ROK 2018

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, ponadto nakazuje opracowanie i realizację programów ochrony osób doświadczających przemocy oraz korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Podejmowanie działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.).

Zadania podejmowane w tym zakresie w 2018 r., realizowane były w Gminie Burzenin w oparciu o Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, przyjęty do realizacji na lata 2016-2021. Wykonanie Programu koordynował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie.

Celem głównym podejmowanych działań było tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmiana zachowań i postaw wobec tego zjawiska. Zgodnie z założeniami przyjętego do realizacji Programu, działania ukierunkowane były na:

- uwrażliwienie lokalnej społeczności na problem przemocy w rodzinie,
- promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Dążąc do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie, w roku 2011 Zarządzeniem Wójta powołano **Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. pomocy ofiarom przemocy w rodzinie**, co dało początek do tworzenia współpracy różnych instytucji w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą. Odbyło się szkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego dotyczące funkcjonowania oraz prawnych aspektów działania zespołów interdyscyplinarnych.

W ramach działania zespołu odbywały się prace grup roboczych, zajmujących się opracowywaniem planów pomocy dla konkretnych rodzin, z uwzględnieniem wszechstronnych działań ze strony różnych instytucji m. in.: Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół, policji, służby zdrowia, służb sądowych.

W 2018 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. W celu rozwiązania problemu w indywidualnych przypadkach powołano 4 grupy robocze (8 posiedzeń), które opracowały i realizowały plan pomocy dla 4 rodzin. W ramach prac grup roboczych podejmowano również działania wobec sprawców przemocy, w tym motywowano do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Zespół Interdyscyplinarny podejmował działania wobec 11 rodzin, w których występowały symptomy stosowania przemocy. We wszystkich przypadkach postanowiono zakończyć postępowanie, z powodu poprawy relacji rodzinnych, bądź też uznania o braku zasadności podejmowania działań.

Zespół Interdyscyplinarny zajmował się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie, rozpowszechnianiem informacji o instytucjach udzielających pomocy, monitorowaniem sytuacji rodzin, dokumentowaniem podejmowanych działań, inicjowaniem interwencji w środowisku.

Rodzinom dotkniętymi przemocą lub zagrożonymi tym zjawiskiem w roku 2018, **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie** udzielał wsparcia w formie pracy socjalnej (10 rodzin), środowiska te były systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych, jedna rodzina skorzystała ze wsparcia materialnego.

W ramach podnoszenia kompetencji przedstawicieli instytucji, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dwóch pracowników socjalnych uczestniczyło w szkoleniach o tematyce:

- „Motywowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz podjęcia leczenia uzależnień”;
- „Interwencja kryzysowa”.

GOPS zapewnia również obsługę organizacyjno – techniczną Zespołowi Interdyscyplinarnemu.

Komisariat Policji w Złoczewie podejmował następujące działania na terenie gminy Burzenin:

- przeprowadzono 22 interwencje związane z dysfunkcyjnym działaniem środowiska rodzinnego. W 3 przypadkach agresywnego zachowania lub realnego zagrożenia dla domowników wobec osób wszczynających awantury zostały zastosowane doraźne środki o charakterze izolacyjnym;
- po przeprowadzonych interwencjach dzielnicowy KP w Złoczewie odwiedzał rodziny, podczas wizyt szczegółowo ustalano charakter interwencji oraz zachowanie sprawcy. W razie stwierdzenia incydentalnej dysfunkcji rodzinnej, dzielnicowy przeprowadzał rozmowy z domownikami, pouczając o sposobach postępowania oraz obowiązujących przepisach karno – sankcyjnych;
- w przypadkach powtarzających się interwencji, rodziny obejmowane są nadzorem służbowym i z chwilą uzyskania informacji o symptomach stosowania przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinach wdraża się procedurę „Niebieskiej Karty”.
W roku 2018 Komisariat Policji w Złoczewie prowadził łącznie 11 procedur NK zarejestrowanych na terenie gminy Burzenin. Należy zwrócić uwagę na to, iż większość prowadzonych procedur NK związanych jest z nadużywaniem alkoholu;
- osoby pokrzywdzone każdorazowo informowane są o instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy (GOPS, PCPR, Zespół Interdyscyplinarny) oraz o możliwości kontaktowania się z dzielnicowym celem podjęcia niezbędnych działań zmierzających do poprawy sytuacji rodzinnej;

- w przypadku występowania symptomów nadużywania alkoholu informowana jest GKRPA w Burzeninie;
- systematyczne monitorowanie rodzin, w których dochodzi do konfliktów;
- organizowanie pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu w zakresie podejmowania terapii odwykowej w zakładach leczniczych;
- przeprowadzanie rozmów profilaktyczno – ostrzegawczych;
- udział dzielnicowego w szkoleniach mających na celu podniesienie kompetencji podczas realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Rodziny zagrożone oraz doświadczające przemocy miały możliwość korzystania z pomocy w **Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin** działającym przy GOZ w Burzeninie. W roku 2018 dyżury odbywały się w każdą środę w godzinach od 14:00 – 16:00. W ramach pracy w punkcie odbywały się również wedle potrzeb wizyty w środowisku osób, które znajdowały się w trudnej sytuacji życiowej czy w kryzysie emocjonalnym.

W trakcie swoich pobytów w placówce psycholog zajmował się wsparciem osób z problemem alkoholowym oraz ich rodzin. Wsparciem objęto również osoby w trudnych sytuacjach życiowych oraz zagrożone uzależnieniem a także ofiary przemocy domowej. Pomocą objęto ok. 20 osób, z których kilka korzystało z wsparcia cyklicznie. Psycholog dyżurowała również w każdej placówce oświatowej znajdującej się na terenie Gminy. W trakcie dyżurów prowadziła zajęcia psychoedukacyjne, profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą. Psycholog spotykał się również indywidualnie na terenie wszystkich szkół z uczniami głównie sprawiającymi kłopoty wychowawcze, prezentującymi trudności edukacyjne, dziećmi z rodzin w trudnej sytuacji ze względu na np. uzależnienie któregoś członka rodziny. Celem spotkań była psychoedukacja oraz wsparcie psychologiczne uczniów. Praca psychologa skierowana była również do nauczycieli głównie w kontekście radzenia sobie z zaburzonym zachowaniem uczniów. W trakcie dyżurów psycholog poświęcał czas również rodzicom. Celem spotkań z rodzicami była psychoedukacja, zobrazowanie trudności dziecka funkcjonującego w rodzinie dysfunkcyjnej, jego sytuacji emocjonalnej i społecznej oraz wspólne opracowanie sposobów pomocy dla dziecka i rodziny.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Burzeninie podjęła działania wobec 9 osób nadużywających alkoholu i zachowujących się agresywnie w stosunku do domowników. Przeprowadzono rozmowy motywacyjno – informacyjne nt. możliwości podjęcia leczenia uzależnienia oraz form wsparcia oferowanych dla osób z problemem alkoholowym.

Zespół Szkół w Burzeninie

1. Zapis w dokumentach szkolnych dotyczący przeciwdziałania agresji i przemocy:
 - Statut Szkoły;
 - Program Wychowawczy dla poszczególnych klas.
2. Opracowanie Szkolnego Programu Współpracy z Rodzicami i pedagogizacja rodziców.
3. Działania podejmowane przez szkołę w zakresie przeciwdziałania przemocy:
 - cykl zajęć podejmowanych przez nauczycieli na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych oraz zebraniach z rodzicami, dotyczący przeciwdziałania przemocy: postępowanie w sytuacji procesu przemocy, leczenie szkód i zniszczeń psychicznych spowodowanych przez przemoc, procedury postępowania w przypadku przemocy (przez uczniów, nauczycieli i rodziców)
 - cykl spotkań z rodzicami przeprowadzone przez pracowników PPP w Sieradzu:
 - spotkania w przedszkolu - „Wychowanie bez przemocy” – 45 rodziców;

- spotkania w klasach "0", I – „Wpływ dysfunkcji w rodzinie na zaburzenia emocji oraz zachowania u dzieci” – 75 rodziców;
 - spotkania w klasach I – III - „Kara czy konsekwencja?” – 67 rodziców;
 - spotkania w klasach IV - „Profilaktyka zachowań destrukcyjnych” – 55 rodziców
 - cykl spotkań z uczniami (w ramach lekcji wychowawczych):
 - zapoznanie uczniów z systemem norm i zasad obowiązujących w szkole – 48 uczniów;
 - zapoznanie uczniów z systemem nagród i kar obowiązujących w szkole – 48 uczniów
 - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną (stały kontakt)
 - współpraca z policją (cykl spotkań):
 - jak bezpiecznie i zgodnie z prawem korzystać z Internetu? – 55 uczniów;
 - telefony alarmowe – 92 uczniów;
 - niebezpieczne zabawy z prądem – 37 uczniów;
 - bezpieczna droga do szkoły – 88 uczniów;
 - bezpieczne zabawy na śniegu – 75 uczniów;
 - bezpieczne wakacje – 215 uczniów;
 - zachowania opozycyjno-buntownicze – 44 uczniów
 - udział uczniów w przedstawieniach teatralnych z zakresu realizacji programu profilaktyki (klasy „O”, I–III –112 uczniów, klasy IV - 48 uczniów)
4. Współpraca z Powiatowy Centrum Rodziny – kierowanie na konsultacje, porady prawne.
5. Rady szkoleniowe na których nauczyciele (47 nauczycieli) zapoznają się z:
- procedury postępowania wobec ofiar agresji i przemocy;
 - procedury postępowania wobec agresorów i sprawców przemocy rówieśniczej;
 - skuteczne i zgodne z prawem reagowanie na przemoc wobec dzieci;
 - rozmowy z rodzicami ofiar i sprawców agresji i przemocy.

Szkoła Podstawowa w Burzeninie wraz z oddziałami gimnazjalnymi prowadzi szereg zajęć związanych z przeciwdziałaniem przemocy wśród rówieśników, ale również przemocy w rodzinie. Placówka przez szereg lat realizuje programy profilaktyczne „Stop agresji i przemocy w szkole”, „Szkoła bez przemocy”.

Wśród uczniów przeprowadzane są ankiety dotyczące zjawiska przemocy. Szkoła ze względu na swoje ustawowe zadania w zakresie kształcenia, wychowania oraz opieki, wspomagania wychowawczej roli rodziny, zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej, umożliwienia uczniom korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i socjalnych form pomocy - zobowiązana jest do zapobiegania krzywdzenia dzieci, jak również do podejmowania działań, gdy dziecko jest krzywdzone ze strony rodziców.

Nauczyciele podczas godzin do dyspozycji wychowawcy prowadzą zajęcia na temat przemocy w szkole i rodzinie. Uczniowie i rodzice, jeżeli zajdzie taka potrzeba korzystają z pomocy psychologa oraz pedagoga szkolnego. Szkoła prowadzi zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów wykazujących agresję.

Placówka współpracuje z teatrem Kurtyna z Krakowa, który w sposób ciekawy i niekonwencjonalny przedstawia spektakle profilaktyczne dotyczące przemocy i uzależnień. Młodzież szkolna uczestniczy również w konferencji profilaktycznej dotyczącej uzależnień, jak i przemocy rodzinnej związanej z uzależnieniami.

Zespołu Szkół w Waszkowskiem

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy realizowane są w ramach Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki Zespołu Szkół w Waszkowskiem w zakresie sfer dotyczących społeczności szkolnej.

W ramach podejmowanych działań zrealizowano następujące zadania:

- ✓ diagnozowano zachowania ryzykowne podejmowane przez uczniów poprzez prowadzenie rozmów z uczniami i ich rodzicami;
- ✓ w zakresie bezpieczeństwa uczniów w szkole udzielano wsparcia uczniom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji emocjonalnej poprzez: prowadzenie rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami z pedagogiem szkolnym i psychologiem;
- ✓ przeprowadzenie zajęć warsztatowych dla rodziców na temat właściwego zachowania w domu „Zdrowy tryb życia oczami rodzica”- zagrożenia dla naszego zdrowia wynikającego z niewłaściwych nawyków żywieniowych i kulturowych prowadzone przez psychologa;
- ✓ redagowanie w gazetce szkolnej artykułów podejmujących temat uzależnień, a także zamieszczanie informacji o szkodliwości środków uzależniających na gazetce na korytarzu szkolnym;
- ✓ prowadzenie rozmów z uczniami na temat konsekwencji eksperymentowania z alkoholem i narkotykami, podejmowanie podczas godzin wychowawczych tematy z zakresu profilaktyki uzależnień m.in. : Rodzaje i przyczyny uzależnień, czyli niewola na własne życzenie;
- ✓ prowadzenie rozmów z uczniami na temat konsekwencji eksperymentowania z alkoholem i narkotykami, podejmowanie podczas zajęć z pedagogiem szkolnym;
- ✓ rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów poprzez: motywowanie uczniów do uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych, zachęcanie uczniów do prezentowania swoich zainteresowań i pasji na forum społeczności szkolnej;
- ✓ prowadzenie rozmów z uczniami ukierunkowujących ich zainteresowania, prezentowanie uczniom placówek rozwijających zainteresowania młodzieży, podejmowanie podczas godzin wychowawczych i godzin doradztwa zawodowego w klasach VII- VIII (28 uczniów);
- ✓ przeprowadzenie warsztatów dla uczniów z zakresu właściwych zachowań w grupie pt: Agresja – umiem sobie z nią radzić i jej zapobiegać w klasach IV, V, VI i VII - prowadzone przez psychologa (83 uczniów);
- ✓ przeprowadzenie warsztatów dla uczniów z zakresu właściwych zachowań dzieci – „Zdrowy tryb życia” prowadzone przez psychologa;
- ✓ przeprowadzenie warsztatów dla uczniów z zakresu poczucia własnej wartości, wzmacniające pozytywne reakcje w stosunku do siebie a przez to i do innych uczniów - „Czy lubię siebie? – praca nad samooceną - prowadzone przez psychologa;
- ✓ zebranie informacji dotyczących pojawiania się niepokojących zachowań wśród uczniów świadczących o występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie;
- ✓ przeprowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami wśród których zdiagnozowano prawdopodobieństwo występowania niewłaściwych zachowań w rodzinie – 10 dzieci;
- ✓ przeprowadzenie indywidualnych rozmów z rodzicami uczniów wśród których zdiagnozowano zagrożenie występowania niewłaściwych zachowań w rodzinie, a także zgłoszone były niewłaściwe zachowania ze strony rówieśników – 3 rodziny;
- ✓ spotkanie uczniów z dzielnicowym (styczeń) i policjantem z Komendy Powiatowej policji (czerwiec) - omówienie problematyki zagrożenia uzależnieniom i spożywaniu dopalaczy, a także przypomnienie zasad bezpiecznego korzystania z sieci;
- ✓ uczestniczenie w spektaklach profilaktycznych dla uczniów:

- „ Jestem przyjacielem ludzi”
- „ Niebezpieczna sieć ”
- „ Jestem królem zamku ”
- „Moja historia”

W zajęciach dla uczniów i w warsztatach profilaktycznych udział wzięli wszyscy uczniowie szkoły i przedszkola (194 uczniów).

Gminny Dom Kultury i Gminna Biblioteka Publiczna w Burzeninie

W GBP i GDK udostępniane są informacje o instytucjach i organizacjach udzielających pomocy osobom dotkniętym zjawiskiem przemocy, poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń nazw i numerów telefonu m.in. do Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia”. Udostępnione są również wykazy przydatnych stron internetowych, adresowanych do krzywdzonych dzieci i osób dorosłych.

W zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w/w instytucje pełnią funkcję wspierającą, tworząc warunki do bezpiecznego i kreatywnego spędzania czasu wolnego zarówno dla dzieci, młodzieży jak też dorosłych.

Dzieci i młodzież mają możliwość korzystania z oferowanych przez GDK i GBP zajęć artystycznych tj.: śpiew, taniec, gra na perkusji, keyboardzie, pianinie czy instrumentach dętych. Mogą zostać członkami grup/zespołów prowadzonych w GDK np. Młodzieżowej Orkiestry Dętej, formacji mażoretkowej czy zespołu tańca. W ciągu roku organizowane są wyjazdy, pokazy, występy, turnieje, przeglądy itp. dając jednocześnie możliwość czynnego uczestnictwa w życiu kulturalnym społeczności lokalnej.

W roku 2018 wymienione instytucje kultury zorganizowały wiele spotkań dla dzieci i młodzieży tj. warsztaty, gry i zabawy, zajęcia plastyczne itp., szczególnie w okresie ferii zimowych i wakacji.

Wspólne przebywanie oraz przyjazna atmosfera powodowały, że dzieci i młodzież stawały się bardziej otwarte na kontakty z innymi, wyrażały swoje ukryte myśli, opowiadały o swoich przeżyciach, a poprzez zajęcia plastyczne wyrażały swoje dobre i złe emocje. Proponowane gry i zabawy przyczyniały się do wykorzystania naturalnej skłonności dzieci do pozytywnego naśladownictwa, rozbudzenia aktywności ruchowej i emocjonalnej, rozładowania napięcia i energii a także poczucia szacunku i odpowiedzialności za drugiego człowieka.

Zorganizowano również wycieczki, spotkania i imprezy dla dorosłych mieszkańców gminy, zapewniając możliwość integracji, identyfikacji z miejscem zamieszkania, wymianę poglądów i doświadczeń, a także kulturalnej rozrywki. Tak jak w latach ubiegłych urządzono wystawy pn. „Ludzie z pasją”, które promują różnego rodzaju twórczość i zainteresowania mieszkańców Gminy Burzenin.

GPB w Burzeninie otrzymała od Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 69 woluminów książek o tematyce uzależnień, przemocy, zdrowia itp., zarówno z zakresu literatury pięknej jak i popularno-naukowej. Książki udostępniono czytelnikom.

Realizacja znacznej części działań nie wiązała się z ponoszeniem wydatków, bowiem zadania te wykonywane były w ramach statutowego działania jednostek, realizujących program na rzecz zapobiegania przemocy. Działalnością taką była m.in. akcja informacyjno-edukacyjna prowadzona przez placówki oświatowe w zakresie przeciwdziałania przemocy, udzielanie pomocy pedagogicznej oraz psychologicznej, realizowanie pracy socjalnej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Burzeninie, działania w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadania związane z zapobieganiem przemocy w rodzinie na terenie gminy Burzenin są trudne do realizacji z uwagi na brak infrastruktury socjalnej. Nie dysponujemy lokalem, w którym schronienie znaleźć mogą osoby doświadczające przemocy. Często problemem jest również niechęć do współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.

Opracowanie sporządzono na podstawie informacji własnych oraz uzyskanych od: Komisariatu Policji w Złoczewie, GKRPA w Burzeninie, Punktu Konsultacyjnego w Burzeninie, Zespołu Szkół w Burzeninie, Zespołu Szkół w Waszkowskiem, Gminnej Biblioteki i Gminnego Domu Kultury w Burzeninie.

Opracowała: Anna Karczmarek

Przewodniczący Rady
Margorzata Pociennik
Margorzata Pociennik